

Forudsætninger for opstilling af luftvarslingsradar på Færøerne

På møde i Tórshavn d. 9. juni 2022 er landsstyremænd for udenrigsanliggender Jenis av Rana og forsvarsminister Morten Bødskov blevet enige om følgende:

Formål

Som del af aftalen om Arktis Kapacitetspakke ønsker Danmark at opstille en luftvarslingsradar på Færøerne. Arktis Kapacitetspakke indeholder derudover kapaciteter, der vil styrke evnen til at følge og overvåge aktiviteter i Arktis og Nordatlanten. Herunder luftbåren overvågning med langtrækkende droner, som også kan anvendes i forbindelse med eftersøgning og redning til havs. Forsvaret har tidligere haft en luftvarslingsradar på Færøerne. Grundet den ændrede sikkerhedspolitiske situation vurderes det nødvendigt at genetablere denne kapacitet med det formål at forbedre overvågningen af GIUK-gabet.

Beslutningen om at opstille en ny radar på Færøerne bliver truffet på baggrund af rådføring mellem landsstyret og Lagtingets udlandsudvalg samt forhandlinger mellem landsstyret og Forsvarsministeriet. Beslutningen om at give tilsagn til at etablere en ny luftvarslingsradar reflekterer Færøernes ønske om at bidrage til og samarbejde om sikkerheds- og forsvarspolitiske tiltag i regionalt og internationalt regi.

Udover løbende dialog mellem Forsvarsministeriet og Udenrigstjenesten, har parterne været i dialog med NATO HQ, USA, UK, Norge, Canada og Island om behovet for øget overvågning i luftrummet over Færøerne.

Samarbejde

Landsstyremænd for udenrigsanliggender og forsvarsministeren er med dette forståelsespapir enige om, at der anskaffes og etableres en luftvarslingsradar på Færøerne. Planlægningsprocessen og etableringen af radaren vil blive drøftet på regelmæssige møder med deltagelse af embedsmænd og evt. faglige eksperter, ligesom der vil blive afrapporteret på projektets fremdrift på møder på politisk niveau.

Såfremt der i projektførelsen opstår ønsker fra færøske myndigheder i forbindelse med etableringen og drift af luftvarslingsradaren vil disse blive taget i betragtning.

Færøske virksomheder vil på lige fod med øvrige virksomheder kunne byde på opgaver knyttet til opstilling af en radar på Færøerne, herunder f.eks. projektering, rådgivning, indkøb, konstruktion af fundament, bygninger, tekniske installationer og løbende drift. Interesserede virksomheder kan med fordel søge sikkerhedsgodkendelse forud for et udbud.

Fysiske forhold og anvendelsesmuligheder

Luftvarslingsradaren forventes opført ved de tidligere anvendte faciliteter ved Sornfelli, hvilket giver muligheder for genanvendelse af dele af den eksisterende infrastruktur. Nærmere drøftelser om betingelser for brug af Sornfelli indledes, herunder økonomiske aspekter og ift. eventuelt påvirkede lejemaal.

Fysisk sikring og markering af faciliteten skal i videst muligt omfang tage hensyn til civilbefolkningen, landbrug og de rekreative muligheder i området, samt færøsk behov for øvrige

installationer på Sornfelli. Hensyn bliver taget til evt. myndighedskrav i forbindelse med opsættelse af ny radar.

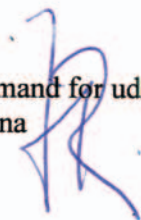
For at styrke flysikkerheden for den civile lufttrafik deles al data fra luftvarslingsradaren i overensstemmelse med klassifikationsmæssige regler med Vága floghavn samt Vørn og evt. andre færøske myndigheder. Såfremt nødvendigt, foranstalter færøske myndigheder selv eventuelle systemer, der kan anvende og vise modtagne data. Det sikres, at relevant personale får nødvendig oplæring i behandling af data fra luftvarslingsradaren.

Projektforløb

Projektforløbet forventes at strække sig over en årrække fra 2023, og vil bl.a. indeholde udarbejdelsen af et projektgrundlag, udbudsproces og kontraktindgåelse, konstruktion og installation.

For Færøernes landsstyre

Landsstyremand for udenrigsanliggender
Jenis av Rana

For Danmarks regering

Forsvarsminister
Morten Bødskov

